

Undersökning av betydande miljöpåverkan

Kvalitetsprogram för Selleberga, Bjuvs kommun

Making Future.

Innehållsförteckning

1	Vad är en undersökning?	2
2	Områdesbeskrivning	2
3	Programmets syfte och omfattning	3
4	Faktorer som talar för eller emot betydande miljöpåverkan.....	3
5	Sammanvägd undersökning.....	8

1 Vad är en undersökning?

Enligt 6 kap. 3 § miljöbalken (MB) och 4 kap. 34 § plan- och bygglagen (PBL) ska en strategisk miljöbedömning göras och en miljökonsekvensbeskrivning (MKB) tas fram för alla detaljplaner och planprogram som kan medföra *betydande miljöpåverkan*. I en strategisk miljöbedömning identifieras, beskrivs och bedöms den betydande miljöpåverkan.

Bestämmelser om vilka planer som omfattas av krav på strategisk miljöbedömning och undersökning finns i 6 kap. 3–8 §§ miljöbalken. I 2-5 §§ miljöbedömningsförordningen finns bestämmelser om vilka planer och program som ska och inte ska antas medföra betydande miljöpåverkan samt underlag för att bedöma betydande miljöpåverkan. För detaljplaner och program enligt plan- och bygglagen ska frågan om betydande miljöpåverkan alltid avgöras efter en undersökning (3 § miljöbedömningsförordningen).

2 Områdesbeskrivning

Selleberga är ett till ytan stort område varav Bjuvs kommun har förvärvat 116 hektar. Området består idag främst av produktionsområden och odlingsytor från Findus tidigare verksamhet, samt naturmark. Norr om Sellebergaområdet sträcker sig Vegeå.

Aktuellt programområde berör en mindre del av fastighet Selleberga 17:1, som idag ägs av Bjuvs kommun. Delar av fastigheten ligger inom strandskyddsområde enligt 7 kap. 13 § miljöbalken. Programområdet är beläget intill den befintliga bebyggelsen i söder där de närmsta bostäderna är belägna runt 20 meter från programområdet. En skola samt förskola är belägna runt 100 meter från programområdet. Se karta över aktuellt områdes lokalisering i Figur 1.

Figur 1 Karta över programområdets lokalisering i Bjuvs kommun, inringat i rött. Streckad röd linje visar de olika områdena i kvalitetsprogrammet. Utdrag från "Kvalitetsprogram Selleberga", daterad 20190508.

3 Programmets syfte och omfattning

Bjuvs kommun planerar att ta fram en detaljplan för framtida tätortsutveckling vid Selleberga. Syftet med detaljplanen är att omvandla Findus tidigare verksamhets- och produktionsområde, del av Selleberga 17:1, till en blandad, förtätad stadsdel med många gröna kvaliteter, en modern och förtätad version av den klassiska trädgårdsstaden. Arbetet med framtagandet av detaljplanen för det aktuella området föregås av ett kvalitetsprogram.

Utbyggnaden av området avses att ske i flera etapper. Den första utbyggnadsetappen av Selleberga förväntas omfatta mellan 1200 – 2000 bostäder, lokaler och tillhörande P-platser för både boende, verksamheter och besökare. Inom området för kvalitetsprogrammet finns även en markreserv med plats för ytterligare cirka 1000 – 3000 bostäder.

Kvalitetsprogrammet omfattar ett större område än planområdet. Som ett första steg avses därför undersökas huruvida kvalitetsprogrammets genomförande kan medföra betydande miljöpåverkan.

I syfte att ta reda på om genomförandet av kvalitetsprogrammet kan antas medföra en betydande miljöpåverkan, och därmed omfattas av kravet på en strategisk miljöbedömning, genomförs en undersökning enligt miljöbalkens 6 kap. 6 – 7 §§. Kvalitetsprogrammets yttre gräns är till största delen den gräns som används vid bedömning av eventuell påverkan på miljön med anledning av den planerade verksamheten. Men vissa aspekter t.ex. luft och buller kan behöva bedömas i ett större perspektiv, därför kan en exakt avgränsning av området inte göras.

4 Faktorer som talar för eller emot betydande miljöpåverkan

I tabell 1 nedan listas faktorer som har potential att avgöra om programförslaget medför betydande påverkan eller ej. Om programförslaget medger något av nedan listade faktorer så ska en strategisk miljöbedömning göras.

Tabell 1 Kvalitetsprogrammets karaktäristiska egenskaper.

Faktor	Ja	Nej
Programmet medger en användning av programområdet för verksamheter som kräver tillstånd enligt 7 kap 28a § miljöbalken.		☒
Programmet medger en användning av programområdet för verksamheter som finns angivna i 6 § eller i bilaga för miljöbedömningsförordning.		☒
Programmet medger en användning av programområdet för verksamheter som finns angivna i 4 kap 34 § PBL		☒
Programmet har betydelse för andra planers miljöpåverkan.		☒
Programmet har betydelse för genomförande av EU:s miljölagstiftning		☒

Tabell 2 **Fel! Hittar inte referenskölla.** nedan utgör det underlag som krävs för att göra en samlad bedömning av den effekt som programmets genomförande bedöms medföra på miljön.

Om programmet inte påverkar en aspekt eller intresse, markeras detta med **(0)**. I de fall som programmet medför positiv påverkan markeras det med **(+)** och i de fall som programmet medför negativ påverkan markeras detta med **(-)**. I tabellen utläses även om eventuell påverkan bedöms vara liten eller betydande.

Observera att bedömningarna är preliminära, om ny kunskap tillförs programmet kan de behöva omvärderas.

Tabell 1 Kvalitetsprogrammets bedömda påverkan på miljöaspekter och intressen

Miljöaspekter & intressen	Programmets bedömda påverkan			Beskrivning
	Ingen (0)	Liten (+)/(-)	Betydande (+)/(-)	
Planer, program och miljömål				
Gällande översiktsplan		+		Programförslaget följer intentionerna i kommunens översiktsplan genom att bidra till utvecklingen av Bjuvs tätort. Programmet bidrar till att skapa en samlad bebyggelse samtidigt som man värnar om småskaligheten och miljön. Området är utpekade som ett utredningsområde i översiktsplanen (dock ej delen inom strandskyddsområdet).
Bostadsförsörjningsprogram	0			Finns inget framtaget för Bjuvs kommun.
Naturvårdsprogram		-		Vegeå med biflöden är vattendrag som är utpekade i Bjuv kommuns naturvårdsprogram. Programmet innebär ingen direkt påverkan på ån då miljön intill ån lämnas för rekreation. Bebyggelsen kan dock få indirekt påverkan genom ökad avrinning från hårdgjorda ytor och en förändrad landskapsbild.
Nationella miljö kvalitetsmål		+		Programförslaget bedöms bidra till en <i>god bebyggd miljö</i> och en levande landsbygd. Detta eftersom programförslaget innebär ny bebyggelse på en idag delvis outnyttjad markyta och ett befintliga vägar i ett centralt läge i Bjuvs tätort. God tillgång till service och skolor skapar förutsättningar för ett väl fungerande samhälle.
Regional Klimat- och energistrategi för Skåne		+		Programförslaget bidrar till uppfyllandet av strategin genom att planera för byggnation inom befintlig tätort och i kollektivtrafiknära läge.
Riksintressen				
Kulturmiljövård	0			Inte utpekade inom programområdet.
Naturvård			-	Den östra delen av området ingår i <i>Söderåsen med vattendrag och Jällabjär</i> som utgör riksintresse för naturvård enligt 3 kap. 6 § miljöbalken. Områdets värden bedöms påverkas negativt av bland annat minskad eller upphörd jordbruks/betesdrift, bebyggelse och vägdragning. Diskussion har förts med Länsstyrelsen gällande huruvida området ska ingå i riksintresset då området inte utgör sådana naturområden som pekas ut i Värdeomdöme.
Kommunikation	0			Inget utpekade inom programområdet.

Friluftsliv	0		Inte utpekad inom programområdet.
Energi	0		Inte utpekad inom programområdet.
Övriga riksintressen	0		Inte utpekad inom programområdet.
Befolkningsändringar			
Avfall		-	Ett utökat antal boenden medför ökade mängder producerat avfall. Enligt Bjuvs kommuns avfallsplan och miljöprogram strävar man mot att material ska cirkulera i slutna, resurssnåla och giftfria kretslopp. Om områdets potential att bidra till minskade avfallsmängder, effektivare resurshantering och lokal produktion utnyttjas, bedöms påverkan inte bli betydande.
Transporter		-	Ökat antal boenden leder till ökat antal transporter. Det gäller såväl personbilstransporter som leverans av varor och tjänster. Dock finns god tillgång till kollektivtrafik vilket minimerar behovet av personbilstransporter.
Naturmiljö			
Rödlistade arter		-	Ingen naturvärdesinventering har utförts inom programområdet. Inom området finns flertalet fynd av rödlistade fågelarter i Artportalen, däribland kungsfiskare, pungmes och gulsparv. Även större brun fladdermus har rapporterats i området. De flesta noteringarna är i anslutning till Vegeå där naturen lämnas för rekreation. Då aktuellt programområde angränsar till Vegeå bedöms det finnas risk för betydande påverkan på rödlistade arter.
Skyddade områden		-	Strandskyddet sträcker sig längs Vegeå och således inom en del av programområdet. Inom del för strandskydd planeras ingen bebyggelse utan området lämnas för rekreation. Området bedöms bli mer tillgängligt och tillsammans med en ökad befolkning bedöms intensiteten av besökare i området öka vilket kan ha en påverkan på Vegeå och naturmiljön i området. Genom detta bedöms det finnas risk för betydande påverkan på strandskyddat område. I området finns även ett antal biotopskyddade objekt. Programmet tar i stor utsträckning hänsyn till befintliga biotoper varför påverkan endast bedöms som liten. Inga andra skyddade naturmiljöer finns inom området.
Rekreation och friluftsliv			
Friluftsliv		+	Enligt programmet avses tillgängligheten runt Vegeå öka vilket kan erbjuda möjlighet till stadsnära vardagsmotion och rekreation. Det finns också intentioner att göra delar av odlingsmarken tillgänglig för småskaligt jordbruk av olika slag.
Grönstruktur		-	Genom att nuvarande jordbruksmark bebyggs minskar grönstrukturen i området. Vegeå är utpekad som en grön korridor i grönstrukturstrategin för Skåne Nordväst. Genom att den värdefulla marken intill Vegeå lämnas för rekreation och programmet avser att inkorporera grönområden i stadsmiljön bedöms påverkan dock inte bli betydande.
Hälsa			
Buller		-	Området är i dagsläget utsatt för buller från vägtrafik. Bullerpåverkade områden kan öka i samband med byggnation, dessutom kan tillkommande trafik innebära högre störningsnivåer i vissa lägen. Närheten till bostäder och skola/förskola innebär en risk att programmet kan medföra betydande påverkan på människors hälsa. En bullerutredning bör genomföras för att kunna vidta eventuella bullerskyddsåtgärder.

Barriärskapande		-	En ökad mängd bebyggelse och gatustruktur kommer skapa barriärer inom området. Dock bedöms dessa barriärer inte medföra några större olägenheter varför påverkan inte bedöms som betydande.
Ianspråktagande av rekreationsytor		+	Selleberga har flertalet samlingsplatser för sport, odling och rekreation. Enligt programmet avses rekreationsmiljöer utvecklas vidare och stärkas, vilket medför en positiv påverkan.
Mark och vatten			
Geotekniska egenskaper	0		På grund av komplexa geologiska och hydrogeologiska förhållanden i området kan grundvattennivåerna variera i området. För att säkerställa ett minimalt flöde genom gruvsystemet, samt minska risken för att delar av gruvsystemet torrläggs, bör påverkan på grundvattennivåerna i området minimeras. Vid eventuell bortledning av grundvatten bör kvalificerade konsekvensanalyser tas fram som beslutsunderlag. Till följd av platsens komplexa geotekniska egenskaper bör även geoteknisk undersökning genomföras i samband med bygglov. Om detta genomförs bedöms aspekten inte påverkas av programmets genomförande.
Föroreningar mark/vatten		-	Miljöfarlig verksamhet har bedrivits inom programområdet. Inom utpekat markreservatsområde har en plats registrerats som MIFO klass 2 – stor risk för föroreningar, varför markundersökning och eventuellt sanering kan komma att behövas vid exploatering. Eventuella markföroreningar till följd av grubbrytning inom programområdet kan heller inte uteslutas. Därmed bedöms aspekten som betydande.
Grund- och ytvattenkvaliteter		-	Programmets område angränsar till vattenförekomsten Vegeå. Vegeån är ett värdefullt vattendrag för fisk- och bottenfauna och är även ett värdefullt sportfiskevatten. Planerad exploatering riskerar att påverka vattenförekomstens kvaliteter och miljökvalitetsnormer. Aspekten bör därför utredas vidare och förslag på åtgärder bör tas fram för att förhindra eventuell påverkan.
Förändrad infiltrationsmöjlighet		-	Ökad andel hårdgjorda ytor ger en minskad möjlighet till infiltration i området. För att motverka en större belastning på dagvattennätet bör andelen hårdgjord yta begränsas, vilket skulle säkerställa naturlig infiltration och minska mängden dagvatten.
Luft och klimat			
Risk för försämrad luftkvalitet		-	Luftföroreningarna bedöms ligga inom godtagbara nivåer inom Bjuvs kommun. Programförslaget medför ett trafik tillskott, dock bedöms detta inte förändra luftkvaliteten nämnbart.
Klimatpåverkan		-	Ändring av markanvändning och en ökad andel transporter innebär en klimatpåverkan. Omfattningen bedöms dock inte som betydande.
Landskap			
Landskapsbild	0		Stora delar av Söderåsen är avsatta som landskapsbildskydd med stöd av 19 § naturvårdslagen. Urbanisering av jordbruksmark ger en förändrad landskapsbild, förändringen bedöms dock enbart innebära marginell påverkan vad gäller utblickar, orienterbarhet, rumslighet med mera.
Jordbruk		-	Enligt länsstyrelsens jord- och skogsklassificering berörs mark med klass 6 och 7, vilket motsvarar relativt hög bördighet. Aktuellt område utgörs dock av ytor som är svårtillgängliga för jordbruk, samt är marken till viss del exploaterad. Sammantaget bedöms programmet inte ge en betydande påverkan på kommunens jordbruksnäring.
Skogsbruk	0		Saknas inom programområdet.

Forn- och kulturlämningar			
Fornminnen		–	Det finns ett antal registrerade fornlämningar inom utpekat markreservsområde. Det finns dock inga kända fornlämningar inom utpekat programområde. Vid eventuell exploatering i markreservområdet finns risk för negativ påverkan på fornlämningar. Om lämningar skulle påträffas i samband med markarbeten ska arbetet omedelbart avbrytas och länsstyrelsen kontaktas i enlighet med kulturmiljölagen.
Kulturhistoriska lämningar		–	Det finns ett antal kulturhistoriska lämningar inom utpekat markreservsområde. Det finns dock inga kända kulturhistoriska lämningar inom utpekat programområde. Vid eventuell exploatering i markreservområdet finns risk för negativ påverkan på kulturhistoriska lämningar.
Kulturmiljöer/kulturarv		–	Länsstyrelsen har i sitt kulturmiljöprogram tagit fram särskilt värdefulla kulturmiljöer med kulturhistoriska värden som ska bevaras, vårdas och utvecklas. Aktuellt område utgör en del av utpekad värdefull kulturmiljö, vilket innebär att det finns värden som ska bevaras, vårdas och utvecklas. Planerad exploatering riskerar därmed att medföra negativ påverkan på kulturmiljön.
Byggnadsminnen	0		Saknas inom programområdet.
Naturresurser och andra resurser			
Hushållning av naturresurser		–	Mark kommer tas i anspråk vid etablering av blandbebyggelse, anläggning av gatunät och parkeringsplatser. Dock är det mark som delvis redan är exploaterad.
Transporter, energi, kommunikationer m.m.		–	Mängden transporter, avfall och nyttjande av energi kommer att öka. Dock kommer närheten till kollektivtrafik, tågstation och samt ett gatunät med möjlighet till transport med cykel bidra till att främja en hållbar mobilitet. Enligt programmet finns även potential att bidra till ett cirkulärt samhälle genom fokus på kretslopp och lokal produktion.
Risker			
Översvämning		–	Exploatering sker inte i områden med hög risk för översvämning, enligt MSB:s översvämningportal. Etablering av nya byggnader leder dock till en ökning av hårdgjord yta vilket i sin tur kan bidra till ökad känslighet för översvämning. Därmed bör förebyggande åtgärder för infiltration vidtas och andelen hårdgjord yta begränsas inom programområdet.
Radon	0		Radonhalten bör mätas och redovisas i samband med bygglov. Därmed kommer åtgärder kunna vidtas för eventuella radonhalter vid behov.
Olyckor/farligt gods	0		Det finns inga rekommenderade vägar för farligt gods i närheten av aktuellt område, enligt Trafikverkets Nationella Vägdatabas. Mängden transporter av farligt gods påverkas inte av programförslaget.
Gruvgångar	0		En riskbedömning av gruvgångar utfördes av WSP år 2017. Bedömningen visar att aktuellt område befinner sig inom Klass 1, dvs ett område där man brutit kol på ett större djup, > 35 meter, i en nivå. Enligt framtagna rekommendationer behövs därmed ingen särskild åtgärd vid byggnation av bostäder inom området.

5 Sammanvägd undersökning

Den sammanvägda bedömningen är att kvalitetsprogrammet medför en sådan betydande miljöpåverkan som avses i 6 kap 3 § miljöbalken.

Bedömningen grundas på att programförslagets genomförande:

- Berör särskilt skyddade områden och rödlistade arter
- Riskerar att medföra betydande olägenheter för människors hälsa eller miljö, varför detta behöver utredas vidare och förslag på eventuella skyddsåtgärder tas fram
- Riskerar att medföra att miljökvalitetsnormer för vatten påverkas

En strategisk miljöbedömning med tillhörande miljökonsekvensbeskrivning behöver därför upprättas för kvalitetsprogrammet.